Дисциплинанын аталышы жана коду: **Б.1.1**

Лектор	**Адылова Бактыгуль Кыдыкбаевна**
Байланыш маалыматтары:	0707256741
Кредиттин саны:	8
Датасы:	**01.09.2021-2022**
Сабактын максаты жана милдеттери	Кыргыз тили жана адабияты башка окуу предметтери сыяктуу студенттердин дүйнөгө болгон көз карашын калыптандырат, ошондой эле турмушта инсан катары өз алдынча калыптанууга жардам берет. Студенттердин кыргыз тили жана адабияты сабагы боюнча таалим-тарбия алышы, аны практикада колдоно билиши, кыргыз тилин окутуунун максатын аныктайт. Окутуу процессиндеги жогоруда аныкталган максаттар 4 компоненттин негизинде ишке ашырылат: 1.Билим берүүчүлүк компоненттин максаты–лингвистикалык жана филологиялык илимдин негиздерин таанып-билүү аркылуу студенттердин ой таанымын кеңейтүү жана кыргыз элинин сүйлөө маданиятын терең өздөштүрүүгө жетишүү. 2. Өркүндөтүүчүлүк компоненттин максаты–кыргыз тили боюнча өздөштүргөн билимин андан ары тереңдетип өнүктүрүү, тил табиятына жана көркөм сөз өнөрүнө болгон кызыгуусун арттыруу. 3. Тарбиялык компоненттин максаты–кыргыз элинин көркөм сөз өнөрүнүн бай казынасы менен тааныштыруу, аларды элдик каада-салтын, үрп-адатын адеп-ахлагын, коомчулук алдындагы адамдык парзын адабий тексттерде көркөм берилиши аркылуу элдик рухий дүйнөнү таанытуу, улуттук аң сезимин өнүктүрүү. 4. Практикалык компоненттин максаты–кыргыз тилинин практикалык курсу жана сүйлөшүү, жазуу ишмердүүлүгү боюнча алган билгичтиктерин, көндүмдөрүн, баалуулуктардын турмуштун ар түрдүү кырдаалдарында колдоно билүү. Ал эми кыргыз тилин үйрөтүүдөгү негизги максаттар төмөндөгүдөй милдеттердин ишке ашырылышын көздөйт. 1.Турмуштук кырдаалдар боюнча сүйлөшө турган жана окула турган тексттердин тематикаларын аныктоо; 2.Тилдик материалдардын курулуш каражаттарын (фонетикалык, лексикалык, грамматикалык) аныктоо; 3.Билим берүүнүн гумандаштыруу процессине басым жасоо. 4. Мурдагыдай маалыматтык “билимдик” мамилеге эмес, өнүктүрүүчү жана ишмер мамилеге басым жасоо. 5. Билим алууга жоопкерчиликтүү, аң-сезимдүү мамиле жасаган социалдык жактан активдүү инсанды тарбиялоого багыт берүү.
Курстун баяндалышы	Кыргыз тили жана адабияты дисциплинасы мамлекеттик тилди өнүктүрүү, мамлекеттик тилдин улуттук программасын ишке ашыруу максатында жана кыргыз адабиятына салым кошкон, уюткусун түзгөн көчмөн цивилизациянын даанышмандарын, белгилүү жазуучуларыбыздын өмүрү, чыгармачылыгын үйрөтүү менен студенттердин адабиятка, маданиятка болгон ой таанымын кеңейтүү иретинде окутулат.. Кыргыз тили мамлекеттик тил катары билим берүү мекемелеринин бардык түрлөрүндө, багыттарында окутулуп, үйрөтүлүп келүүдө. Мамлекеттик тилди үйрөнүүгө жардамдашуу, үйрөнүлүп жаткан тилди алып жүрүүчү элдин этномаданияты, адабияты менен тереңирээк тааныштыруу, андыктан, да тексттер жөнөкөй, түшүнүктүү жана тил үйрөнүүгө ылайыктуу болгону ийги. Кыргыз тил жана адабият сабагын үйрөтүүдө төмөнкү жагдайларга көңүл буруубуз абзел. - Кыргыз тили менен адабиятты интеграциялап окутуу;

	- Тил аркылуу дил таанытуу; - Кыргыз тили жана адабияты сабагындагы сөздүк жумуштарын аткаруу болуп саналат Окутуучу тарабынан аларга тапшырмалар берилет ошол тапшырмалардын, модулдардын негизинде жыйынтык чыгарылат.
Сабакка чейинки пререквизиттери	Студенттердин мурда алган билимдерин өркүндөтүү Сабак аралык байланыштар, чыгармалар боюнча талкуу жүргүзүү, оозеки жана жазма кептерди айкалыштыруу көндүмү
Сабактан кийинки постреквизиттери	Кырдаалга жараша сүйлөшүүгө үйрөнөт. Текстке фактологиялык жана концептуалдык суроолорду түзүү жөндөмү өсөт. Тилдик көнүгүүлөр аркылуу туура сүйлөө кебин жана жазуусун калыптандырат Этномаданий, адисттик лексикаларды өздөштүрөт. Чыгармаларды талдоо аркылуу ой жүгүртүү,өз алдынча чыгармачыл иштөө жана ой-пикирин, көз карашын жактоо калыптанат
Күтүлүүчү компетенциялар	Кыргыз тили жана адабиятын үйрөнүүгө аң-сезимдүү жана атуулдук мамиле жасаган жигердүү инсандарды тарбиялоо Тил-элдин рухий байлыгы, сыймыгы, кечээки тарыхы, бүгүнкү жашоосу, эртеңки келечеги экендигине багыттоо **билүү:** өзүнүн мекени менен сыймыктануу, тарыхый баалуулуктарды баалай билүүсү, элибиздин каада-салтынын тарбиялык маанисин, ата-бабалар калтырган осуяттардын негизинде салтты билүүсү; **айта билүү**: көркөм окуу жөндөмдүүлүгү артып, тили жатыгып, оозеки сөз байлыгы байып аларды айта билүүсү, **колдоно билүү:** мамлекеттик тилдин мааниси жана орду жөнүндө түшүнүп, ой пикирин турмушунда колдоно билүүсү, мекенибиздин атагын чыгарган белгилүү инсандарды ажырата билүү**,** алар жөнүндө маалымат топтоо жөндөмүн колдоно билүүсү;
Курстун саясаты	Кыргыз тили жана адабияты башка окуу предметтери сыяктуу студенттердин дүйнөгө болгон көз карашын калыптандырат жана турмушта инсан катары өз алдынча калыптанууга жардам берет. Эң негизгиси улут катары сакталыш үчүн кыргыз тили жана адабияты курсун тийиштүү түрдө окутуу мамлекетибиздин жана билим берүү системасынын өзөгү экенин унутпашыбыз керек.
Окутуунун методу	Текст менен өз алдынча жана жуп менен иштөө; БББ, синквейн, даймонд, ротация ж.б. ыкмалары, глоссарий, диалог түзүү; интервью алуу, ММК менен иштеше билүү; кырдаал боюнча сүйлөшүү көнүгүүлөр; темага байланыштуу ыр, табышмак, макал-лакаптарды жатка айтуу; кыргыз адабият майданындагы белгилүү акын-жазуучуларыбыздын өмүрү, чыгармачылыгын билүүдө ылайыктуу методдорду колдонуу, тарыхый жерлерге, музейлерге саякатка чыгуу.
Билимин текшерүүнүн формасы	Жазуу жана оозеки формасында • модулдук тапшырмалар • тесттер • дил баян, эссе • жеке жана топ менен чыгармачылык иштер • көркөм окуу • ар бир кезектеги көзөмөл, жыйынтыктоочу жазуу, текшерүү иштери.
Адабияттар:	**НЕГИЗГИ АДАБИЯТТАР** **1.** Кыргыз тили жана адабияты ОУК 2020-ж 2.Алиясова Г.Ж.,Адылова Б.К. “Кыргыз тили. 1-бөлүк. Тексттер жана тапшырмалар» Б.,2010 3. Алиясова Г.Ж.,Адылова Б.К. “Кыргыз тили. 2-бөлүк. Тексттер жана тапшырмалар» Б.,2016 4.Сарылбекова З «Кыргыз тилин кырдаалдык негизде окутуу» Б.,2007 4. Кыргыз адабиятынын энциклопедиясы

	Кошумча адабияттар: **кыргыз элинин ооз.чыгармачылык тарыхынын очерки. "Илим" басмасы, Ф 1973** оозеки чыгарм . www.bizdin.kg. оозеки чыгарм.жыйноо изилдөө тарыхы 12-бет кожожаш 318-бет М. Байжиев. төрт адам. (драмалык ангеме)80-110 бет Сарногоев Калайык калкка кайрылуу 432-436 бет О.Султанов "Чарчоонун жүзүнчү ыры "132-136 бет **Кыргыз адабиятынын тарыхы. А.Акматалиевдин жалпы редакциясы астында, Б -2015:** С.Жусуев 438-444;.М.Алыбаев 363 бет, Н.Байтемиров 340 бет, А.Осмонов 299 бет, Р.Шүкүрбеков 273, Т.Сыдыкбеков 237 б, К.Маликов 215 б, Ж.Бөкөнбаев 202 б, Ж.Турусбеков 185 б., А.Токомбаев 53б, К.Баялинов 38б, К.Тыныстанов 22б, Кыргыз адабияты энциклопедиясы www.bizdin.kg. Б.2004., Т.Абдумомунов 17-бет, "Ажал ордуна драмасы" 24 бет, "Ажар" повести 25 бет, Ч.Айтматов 25 бет, "Ак Мөөр" 32 б, М.Алыбаев 37 бет.,Б.Алыкулов 37 бет, Асан Кайгы 42 б, М.Байжиев 49б, Н.Байтемиров 50 б., "балбай"поэмасы, 51б, к.баялинов 55 бет, Ж.Бөкөнбаев 66 б, Арстанбек Буйлаш уулу 67 бет, "Жамийла" 81 бет, Жеңижок 87 бет, С.Жусуев 90 бет, Ж.Баласагын 91 бет, Э.Ибраев 96 бет, Калыгул Бай уулу 102бет, Кожожаш 112 бет, Т.Кожомбердиев 112 бет, "Кылым карытар бир кун" 122 бет, "Кыямат" 126 бет, Манас 137 бет, С.Орозбак 174 бет, С.Каралаев 184 бет,М.Кашгари 146 бет, М.Кылыч 150 бет, Ж.Садыков 176 бет, Т.Молдо 208 бет, А.Токомбаев 209 бет, Т.сатылганов 210 бет, К.тыныстанов 218 бет, Т.Үмоталиев 227 бет
СӨИ	
Кошумча түшүнүк.	КРнын Билим берүү жана илим министрлигинин 2017-жылдын 27-ноябрындагы №1455/1 буйругунун негизинде Жогорку профессионалдык билим берүүнүн Мамлекеттик стандартына "Кыргыз тили жана адабияты" деп өзгөртүү киргизилгендигине байланыштуу силлабуска да өзгөртүүлөр киргизилди.

Календардык-тематикалык план (темалардын жумага саат менен көрсөтүлүшү)

1-семестр

№	Датасы	Темасы	Саат-н саны	Адабияттар	Модуль боюнча суроолор
1	15-18.09. 2021	Кыргыз жазуусунун тарыхы. Сингармонизм мыйзамы.Кыргыз адабиятынын жаралышы	2	Негизги адабияттар: Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер жана тапшырмалар», Б.,2010	Кыргыз жазуусу,адабияты көчмөн дүйнөдөн кабар бере алабы?
2	20-25.09. 2021	Менин кичи Мекеним. ЭОЧ кластер	2		Кичи Мекени тууралуу маектешүү. Кластерди жактоо
3	27-02.10. 2021	Мамлекеттик атрибуттар. Эпикалык тек. Кенже эпостор тууралуу ой бөлүшүү	2	www.bizdin.kg. оозеки чыгарм.жыйноо изилдөө тарыхы 12-бет “Кожожаш ” эпосу 318-бет	“Эр Төштүк”,”Кожожаш” эпостору боюнча ЭБК түзүү
4	04-09.10. 2021	Кыргызстандагы тарыхый маданий эстеликтер. Сөздөрдүн бөлүнүшү.“Куттуу билим” дастаны	2	Ж.Баласагын “Куттуу билим” дастаны www.kutbilim.kg/ https://ky.m.wikipedia.org/	Тарыхый эстеликтер слайд презентация жасоо
5	11-16 .10.21	Кыргыздардын ак өргөөсү. Лексика. М.Кашкари	2	Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. », Б.,2010 Кыргыз адабияты хрестоматиясы www.students.com.kg/ https://tyup.net/	ЭБК ыкмасы менен иштөө
6	18-23.10 2021	Синоним, антоним, омоним. Асан Кайгы, Кет Буканын чыгармачылыгы	2	Синоним, антонимдер сөздүгү. Кырг. адабияты энциклоп. www.bizdin.kg. 42 бет https://ky.m.wikipedia.org/ www.students.com.kg/	Уламышка айланган акындардын чыгармаларын билесизби?
7	25-30.10 2021	Лексиканын баюу жолдору. Калыгул Бай уулу, Арстанбек	2	Синоним, антонимдер сөздүгү . Кырг. адабияты энциклоп. www.bizdin.kg. 67 бет https://ky.m.wikipedia.org/ https://aimak.kg/	Чыгармаларда бүг.күндө шайкештиги эмнеде?
8	01-06-11 2021	Фразеологизмдер. Б.Алыкуловдун чыгармачылыгы	2	Синоним, антонимдер сөздүгү . Кыргыз адабияты энциклопедиясы www.bizdin.kg. 37 бет https://sputnik.kg/ https://tyup.net/	Б.Алыкуловдун ырларын көркөм окуу
9	08-13.11 2021	Диалектизмдер. Женижоктун чыгармачылыгы	2	Кырг. адабияты энциклоп. www.bizdin.kg. 87 бет https://sputnik.kg/ https://tyup.net/	Акындын ырларынан жаттоо

10	15-20.11 2021	Морфология. Т.Сатылгановдун өмүрү, чыгарм.	2	Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер.Б.,2010 Кырг. адабияты энциклоп. www.bizdin.kg. 210 бет https://sputnik.kg/ https://ky.m.wikipedia.org/	Т.Сатылгановдун чыгармалары театрлаштырылганбы?
11	22-27. 11. 2021	Зат атоочтун грамм.категориялары. Т.Молдо “Кемчонтой”	2	Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер жана тапшырмалар», Б.,2010 Кырг. адабияты энциклоп. www.bizdin.kg. 208 бет https://tyup.net/ https://m.youtube.com/	Т.Молдонун чыгармалары менен ой бөлүшүү
12	29-04.12 .2021	Молдо Кылыч “Чүй баяны”.	2	Кырг. адабияты энциклоп. www.bizdin.kg. 150 бет https://tyup.net/ www.scienct-journal.kg/	ЭБК ыкмасы менен иштөө
13	06-11. 12 .2021	Сын атоочтун түрлөрү И.Арабаев	2	Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер», Б.,2010 Кыргыз адабияты хрестоматиясы https://sputnik.kg/ https://ky.m.wikipedia.org/	И.Арабаев жөнүндө айтып берүү
14	13-18.12 2021	Сын атоочтун даражалары К.Тыныстанов “Жаңыл мырза” поэмасы	2	Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер», Б.,2010 Кыргыз адабияты хрестоматиясы 22 бет https://tyup.net/ www.ruhesh.kg/	К.Тыныстановдун чыгармаларына таасирленүүнүн натыйжасында эмнеге жетүүгө болот?
15	20-25.12 2021	Жыйынтыктоо	2		
		БАРДЫГЫ	**30**		

Студенттердин өз алдынча иштеринин графиги

№	Жума Айлары	-	-	-	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Баллды суммас
			Сентябрь				октябрь						ноябрь					
1	Кезектеги көзөмөл		25.09-				10.10.- 2021 -ж						26.11 -2021-ж					40 балл
2	СӨИ тапшыруу мөөнөтү		06.-30.10				01 -25.10. 2021 -ж.						25.10-25.11-. 2021 -ж.					
№	Жума Айлары	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Баллды суммас
			декабрь				январь											
1	Кезектеги көзөмөл		13.12- 2021 -ж.															40 балл
2	СӨИ тапшыруу мөөнөтү		21.11 -25.12. 2021-ж															

www.keu.edu.kg

*СӨИ – студенттин өз алдынча иши

Календардык-тематикалык план (темалардын жумага саат менен көрсөтүлүшү)

2-семестр

№	Датасы	Темасы	Саат	Адабияттар	Модуль боюнча суроолор
1	07..02-12.01.22	Сан атооч. А.Токомбаев. “Мезгил учат” повести	2	Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер жана тапшырмалар», Б.,2016 Кыргыз адабияты хрест. 53 б https://tyup.net/ www.ruhesh.kg/	Сан атооч Кластер
2	14.02-19.02	Сан атоочтун бөлүнүшү. “Ажар” повести	2		Повесть тууралуу ЭБК Презентация
3	21-26.02	Ат атооч. М.Элебаевдин чыгармачылыгы.“Зарыгам” ыры	2		Ырдын мазмунун айтып берүү
4	28-05-.03	Этиш. Ж.Турусбековдун “Ажал ордунда” драмасы	2	Кыргыз адабияты хрест. https://ky.m.wikipedia.org/ www.daniyarov.kg/ кырг.адаб.тарыхы 185 бет	Драма жана каармандар
5	07-12.03	Этиштин мамиле категориясы. Ж.Бөкөнбаев өмүрү жана чыгармачылыгы “Ажал менен ар намыс” поэмасы	2	Кыргыз адабияты хрест. 202б https://ky.m.wikipedia.org/ https://tyup.net/	Поэмадан үзүндү жаттоо
6	14-19.03	Атоочтуктар. К.Маликовдун “Балбай” поэмасы	2	Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер жана тапшырмалар», Б.,2016 https://ky.m.wikipedia.org/ https://kmborboru.su/; кырг.адаб.тарыхы. Маликов 215 б	К.Маликовдун чыгармачылыгы
7	21-26.03	Чакчылдар. А.Осмоновдун өмүрү, чыгармачылыгы	2	Тексттер жыйнагы https://ky.m.wikipedia.org/ www.students.com.kg/	Акын тууралуу ой толгоо
8	28-02.04	Тактоочтор. Осмоновдун “Жеңишбек” поэмасы	2	кырг.адаб.тарыхы А.Осмонов 299 бет, https://ky.m.wikipedia.org/ https://tyup.net/	Поэмадан үзүндү билүү
9	04-09.04	Тактоочтун түрлөрү. Осмоновдун котормолору	2	Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер жана тапшырмалар», Б.,2016 https://ky.m.wikipedia.org/ www.students.com.kg/	Улуу акын жөнүндө слайд
10	11-16.04	Кызматчы сөздөр. Байламталар Р.Шүкүрбековдун сатиралары	2	https://sputnik.kg/reference/20160525/1025698373/rajkan-shukurbekov-omur-bayany.html ; кырг.адаб.тар. Р.Шүкүрбеков 273,	Сатира тууралуу ой бөлүшүү
11	18-23.04	Бөлүкчүлөр. М.Алыбаевдин өмүрү, чыгармачылыгы	2	https://kg.tyup.net/midin-alybaev-ak-chuch-1450; Кыргыз адаб.тарыхы. М.Алыбаев 363 бет,	Мага жаккан чыгармасы
12	25.-29.04	Модалдык сөздөр. М.Алыбаевдин лирикалары	2	https://sputnik.kg/reference/20151006/1019045505/midin-alybaev-omur-bayany.htm	Көркөм окуу
13	02-07.05	Жандоочтор. Б.Сарногоевдун чыгармачылыгы	2	https://kmb3.kloop.asia/2010/11/09/bajdylda-sarnogoev/ www.bizdin.kg. Сарногоев Калайык калкка кайрылуу 432-436 бет	Көркөм окуу

14	09-14.05	Сырдык, тууранды сөздөр. Т.Сыдыкбековдун чыгармачылыгы	2	ru.wikipedia/org.wiki/ tugolbaj-sydykbekov кырг.адаб.тарыхы. Т.Сыдыкбеков 237	ЭБК ыкмасы менен иштөө
15	16-21-05.	Жыйынтыктоо	2		
		БАРДЫГЫ	**30**		

Студенттердин өз алдынча иштеринин ишыраaты

№	Жума Айлары	-	-	-	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Баллд сумма
			Январь				февраль						март					
1	Кезектеги көзөмөл						12-14.02											40 б
2	СӨИ тапшыруу мөөнөтү		12.02- 2022 -ж				11-22.02						04-22.03					
№	Жума Айлары	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Баллдсуммасы
			Апрель				май											
1	Кезектеги көзөмөл		20-29.04				23.04- 13.05											40 балл
2	СӨИ тапшыруу мөөнөтү		02.04-23.04															

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
КЫРГЫЗСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
им. М.Рыскулбекова

Лектор	**Адылова Бактыгуль Кыдыкбаевна**
Байланыш маалыматтары:	0707256741
Кредиттин саны:	8
Датасы:	**04.09.2021-2022**
Сабактын максаты жана милдеттери	Кыргыз тили жана адабияты башка окуу предметтери сыяктуу студенттердин дүйнөгө болгон көз карашын калыптандырат, ошондой эле турмушта инсан катары өз алдынча калыптанууга жардам берет. Студенттердин кыргыз тили жана адабияты сабагы боюнча таалим-тарбия алышы, аны практикада колдоно билиши, кыргыз тилин окутуунун максатын аныктайт. Окутуу процессиндеги жогоруда аныкталган максаттар 4 компоненттин негизинде ишке ашырылат: 1.Билим берүүчүлүк компоненттин максаты–лингвистикалык жана филологиялык илимдин негиздерин таанып-билүү аркылуу студенттердин ой таанымын кеңейтүү жана кыргыз элинин сүйлөө маданиятын терең өздөштүрүүгө жетишүү. 2. Өркүндөтүүчүлүк компоненттин максаты–кыргыз тили боюнча өздөштүргөн билимин андан ары тереңдетип өнүктүрүү, тил табиятына жана көркөм сөз өнөрүнө болгон кызыгуусун арттыруу. 3. Тарбиялык компоненттин максаты–кыргыз элинин көркөм сөз өнөрүнүн бай казынасы менен тааныштыруу, аларды элдик каада-салтын, үрп-адатын адеп-ахлагын, коомчулук алдындагы адамдык парзын адабий тексттерде көркөм берилиши аркылуу элдик рухий дүйнөнү таанытуу, улуттук аң сезимин өнүктүрүү. 4. Практикалык компоненттин максаты–кыргыз тилинин практикалык курсу

	жана сүйлөшүү, жазуу ишмердүүлүгү боюнча алган билгичтиктерин, көндүмдөрүн, баалуулуктардын турмуштун ар түрдүү кырдаалдарында колдоно билүү. Ал эми кыргыз тилин үйрөтүүдөгү негизги максаттар төмөндөгүдөй милдеттердин ишке ашырылышын көздөйт. 1.Турмуштук кырдаалдар боюнча сүйлөшө турган жана окула турган тексттердин тематикаларын аныктоо; 2.Тилдик материалдардын курулуш каражаттарын (фонетикалык, лексикалык, грамматикалык) аныктоо; 3.Билим берүүнүн гумандаштыруу процессине басым жасоо. 4. Мурдагыдай маалыматтык "билимдик" мамилеге эмес, өнүктүрүүчү жана ишмер мамилеге басым жасоо. 5. Билим алууга жоопкерчиликтүү, аң-сезимдүү мамиле жасаган социалдык жактан активдүү инсанды тарбиялоого багыт берүү.
Курстун баяндалышы	Кыргыз тили жана адабияты дисциплинасы мамлекеттик тилди өнүктүрүү, мамлекеттик тилдин улуттук программасын ишке ашыруу максатында жана кыргыз адабиятына салым кошкон, уюткусун түзгөн көчмөн цивилизациянын даанышмандарын, белгилүү жазуучуларыбыздын өмүрү, чыгармачылыгын үйрөтүү менен студенттердин адабиятка, маданиятка болгон ой таанымын кеңейтүү иретинде окутулат.. Кыргыз тили мамлекеттик тил катары билим берүү мекемелеринин бардык түрлөрүндө, багыттарында окутулуп, үйрөтүлүп келүүдө. Мамлекеттик тилди үйрөнүүгө жардамдашуу, үйрөнүлүп жаткан тилди алып жүрүүчү элдин этномаданияты, адабияты менен тереңирээк тааныштыруу, андыктан, да тексттер жөнөкөй, түшүнүктүү жана тил үйрөнүүгө ылайыктуу болгону ийги. Кыргыз тил жана адабият сабагын 2-курстарда үйрөтүүдө төмөнкү жагдайларга көңүл буруубуз абзел. - Кыргыз тили менен адабиятты интеграциялап окутуу менен тил аркылуу дил таанытуу; - Кыргыз тили жана адабияты сабагындагы сөз корумдар адистикке,кесипке жана иш кагаздарына байланышып, кырдаалдар боюнча тапшырмаларды аткаруу болуп саналат Окутуучу тарабынан аларга тапшырмалар берилет ошол тапшырмалардын, модулдардын негизинде жыйынтык чыгарылат.
Сабакка чейинки пререквизиттери	Студенттердин мурда алган билимдерин өркүндөтүү Сабак аралык байланыштар, өз алдынча чыгармачыл иштөө көндүмүн жогорулатуу, оюн так, кыска билдирүүсүн көнүктүрүү
Сабактан кийинки постреквизиттери	Кырдаалга жараша эркин сүйлөшүүгө үйрөнөт. Текстке фактологиялык жана концептуалдык суроолорду түзүү жөндөмү өсөт. Тилдик көнүгүүлөр аркылуу туура сүйлөө кебин жана жазуусун калыптандырат Этномаданий, адистик лексикаларды жана иш кагаздарын туура,сабаттуу жол-жоболоштурууну өздөштүрөт Чыгармаларды талдоо аркылуу көз карашы калыптанат
Күтүлүүчү компетенциялар	Кыргыз тили жана адабиятын үйрөнүүгө аң-сезимдүү жана атуулдук мамиле жасаган жигердүү инсандарды тарбиялоо Тил-элдин рухий байлыгы, сыймыгы, кечээки тарыхы, бүгүнкү жашоосу, эртеңки келечеги экендигине багыттоо **билүү:** адистикке байланыштуу терминдер менен иштей билүү,котормолор менен иштөө,өз адистигине байланыштуу текстер менен иштөөдө оюн эркин билдире билүүсү ; **айта билүү**: кыргыз тилинде окуу, өз оюн туура оозеки билдирүү; жазуу иштеринде сөз айкаштарын ирети менен берүү; көркөм окуу жөндөмдүүлүгү артып, тили жатыгып, оозеки сөз байлыгы байып аларды айта билүүсү, **колдоно билүү:** мамлекеттик тилдин мааниси жана орду жөнүндө түшүнүп, ой пикирин турмушунда колдоно билүүсү, иш кагаздарын турмуштук кырдаалдарда колдоно билүү;текстер менен иштөөдө ой жүгүртүү жана өз пикирин жактоо,өз алдынча жеке иштеп эркин сүйлөө кебин байытуу.мекенибиздин атагын чыгарган белгилүү инсандарды ажырата билүү**,** алар жөнүндө маалымат топтоо жөндөмүн колдоно билүүсү;
Курстун саясаты	Кыргыз тили жана адабияты башка окуу предметтери сыяктуу студенттердин дүйнөгө болгон көз карашын калыптандырат жана турмушта инсан катары өз

	алдынча калыптанууга жардам берет. Эң негизгиси улут катары сакталыш үчүн кыргыз тили жана адабияты курсун тийиштүү түрдө окутуу мамлекетибиздин жана билим берүү системасынын өзөгү экенин унутпашыбыз керек.
Окутуунун методу	Текст менен өз алдынча жана жуп менен иштөө; БББ, синквейн, даймонд, ротация ж.б. ыкмалары, глоссарий, диалог түзүү; интервью алуу, ММК менен иштеше билүү; кырдаал боюнча сүйлөшүү көнүгүүлөр; темага байланыштуу ыр, табышмак, макал-лакаптарды жатка айтуу; кыргыз адабият майданындагы белгилүү акын-жазуучуларыбыздын өмүрү, чыгармачылыгын билүүдө ылайыктуу методдорду колдонуу, тарыхый жерлерге, музейлерге саякатка чыгуу.
Билимин текшерүүнүн формасы	Жазуу жана оозеки формасында • модулдук тапшырмалар • тесттер • дил баян, эссе • жеке жана топ менен чыгармачылык иштер • көркөм окуу • ар бир кезектеги көзөмөл, жыйынтыктоочу жазуу, текшерүү иштери.
Адабияттар:	**НЕГИЗГИ АДАБИЯТТАР** 1.Алиясова Г.Ж.,Адылова Б.К. “Кыргыз тили. 1-бөлүк.Тексттер жана тапшырмалар» Б.,2010 2. Алиясова Г.Ж.,Адылова Б.К. “Кыргыз тили. 2-бөлүк.Тексттер жана тапшырмалар» Б.,2016 3.Адылова Б.К., Жапаралиева Н.Ж. “Иш кагаздарын мамлекеттик тилде жүргүзүү” 4. Кыргыз адабиятынын энциклопедиясы **Кошумча адабияттар**: **кыргыз элинин ооз.чыгармачылык тарыхынын очерки. “Илим” басмасы, Ф 1973** оозеки чыгарм . www.bizdin.kg. оозеки чыгарм.жыйноо изилдөө тарыхы 12-бет кожожаш 318-бет М. Байжиев. төрт адам. (драмалык ангеме)80-110 бет Сарногоев Калайык калкка кайрылуу 432-436 бет О.Султанов “Чарчоонун жүзүнчү ыры ”132-136 бет **Кыргыз адабиятынын тарыхы. А.Акматалиевдин жалпы редакциясы астында, Б -2015:** С.Жусуев 438-444;.М.Алыбаев 363 бет, Н.Байтемиров 340 бет, А.Осмонов 299 бет, Р.Шүкүрбеков 273, Т.Сыдыкбеков 237 б, К.Маликов 215 б, Ж.Бөкөнбаев 202 б, Ж.Турусбеков 185 б., А.Токомбаев 53б, К.Баялинов 38б, К.Тыныстанов 22б, Кыргыз адабияты энциклопедиясы www.bizdin.kg. Б.2004., Т.Абдумомунов 17-бет, “Ажал ордуна драмасы” 24 бет, “Ажар” повести 25 бет, Ч.Айтматов 25 бет, “Ак Мөөр” 32 б, М.Алыбаев 37 бет.,Б.Алыкулов 37 бет, Асан Кайгы 42 б, М.Байжиев 49б, Н.Байтемиров 50 б., “балбай”поэмасы, 51б, к.баялинов 55 бет, Ж.Бөкөнбаев 66 б, Арстанбек Буйлаш уулу 67 бет, “Жамийла” 81 бет, Жеңижок 87 бет, С.Жусуев 90 бет, Ж.Баласагын 91 бет, Э.Ибраев 96 бет, Калыгул Бай уулу 102бет, Кожожаш 112 бет, Т.Кожомбердиев 112 бет, “Кылым карытар бир кун” 122 бет, “Кыямат” 126 бет, Манас 137 бет, С.Орозбак 174 бет, С.Каралаев 184 бет,М.Кашгари 146 бет, М.Кылыч 150 бет, Ж.Садыков 176 бет, Т.Молдо 208 бет, А.Токомбаев 209 бет, Т.сатылганов 210 бет, К.тыныстанов 218 бет, Т.Үмоталиев 227 бет
СӨИ	
Кошумча түшүнүк.	КРнын Билим берүү жана илим министрлигинин 2017-жылдын 27-ноябрындагы №1455/1 буйругунун негизинде Жогорку профессионалдык билим берүүнүн Мамлекеттик стандартына “Кыргыз тили жана адабияты” деп өзгөртүү киргизилгендигине байланыштуу силлабуска да өзгөртүүлөр киргизилди.

Календардык-тематикалык план (темалардын жумага саат менен көрсөтүлүшү) 3-семестр

№	Датасы	Темасы	Саат саны	Адабияттар	Модуль боюнча суроолор
1	15-18.09. 2021	Тарыхы болбой эл болбойт. **Ч.Айтматовдун аңгемелери: “Ак жаан”**	2	Негизги адабияттар: Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер жана тапшырмалар», Б.,2016 Кырг. адабияты энциклоп. www.bizdin.kg. 82 бет https://ky.m.wikipedia.org/ www.students.com.kg/	Жазуучунун өмүр жолу, чыгармачылыгы
2	20-25.09. 2021	Адеп жана ыйман **Ч.Айтматовдун повесттери: “Жамийла”**	2		Жамийла повести боюнча презентация
3	27-02.10. 2021	Комуз – кыргыз элинин музыкалык аспабы.**“Делбирим” повести**	2		Улуттук аспаптар Вен диаграмма
4	04-09.10. 2021	Мамлекеттүүлүктүн башатындагы инсандар.	2	Ч.Айтматовдун чыгармалар жыйнагы	И.Раззаков тууралуу кинотасма боюнча ой пикир
5	11-16 .10.21	Бакыт – турмуштун маңызы **“Бетме-бет” повести**	2	Ч.Айтматовдун чыгармалар жыйнагы Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер жана тапшырмалар», Б.,2016 Кырг. адабияты энциклоп. www.bizdin.kg. 122 бет https://ky.m.wikipedia.org/ www.students.com.kg/	Образдар системасы
6	18-23.10 2021	Эне – үй-бүлө куту **Ч.Айтматовдун романдары: “Кылым карытар бир күн**	2		Монолог көркөм окуу
7	25-30.10 2021	Туризм өлкөнүн келечеги. **“Саманчынын жолу” повести**	2	Тексттер жыйнагы https://ky.m.wikipedia.org/ www.students.com.kg/	Туризм тууралуу ой толгоо кластер
8	01-06-11 2021	Кыргызстандагы касиеттүү жерлер жөнүндө уламыштар. **“Тоолор кулаганда” романы**	2	Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер жана тапшырмалар», Б.,2016 https://sputnik.kg/ https://ky.m.wikipedia.org/	Касиеттүү аймактарды билүү презентация
9	08-13.11 2021	Ден соолук – жашоонун булагы. **Ч.Айтматовдун драмасы “Фудзиямадагы кадыр түн”**	2	Ч.Айтматовдун чыгармалар жыйнагы https://sputnik.kg/ https://ky.m.wikipedia.org/	слайд

10	15-20.11 2021	Кыргыздардын адат укугу **Тарыхый романдар. Т.Касымбековдун өмүрү, чыгармачылыгы**	2	Т.Касымбековдун чыгармалар жыйнагы https://www.bbc.com/ https://ky.m.wikipedia.org/	Чыгарманын тема, идея, мазмунун ЭБК ыкмасы аркылуу берүү
11	22-27. 11. 2021	Алай канышасы. **С.Жусуевдин өмүрү, чыгармачылыгы. “Курманжан датка”романы**	2	кыргыз адаб.тарыхы. С.Жусуев 438-444;. https://www.bbc.com/ https://ky.m.wikipedia.org/	Романдагы образдар системасы
12	29-04.12 .2021	Элдик тотемдер – бул жаратылышты урматтоо. **Тарыхый романдар боюнча талкуу**	2	Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер жана тапшырмалар», Б.,2016 https://tyup.net/ https://ky.m.wikipedia.org/	Глоссарий
13	06-11. 12 .2021	**Ата бейитке саякат**	2	https://ky.m.wikipedia.org/	эссе
14	13-18.12 2021	Кыргыз элинин конок күтүү салты **Т.Үмөталиевдин чыгармачылыгы**	2	Кырг. адабияты энциклоп. www.bizdin.kg. 227 бет https://tyup.net/ https://ky.m.wikipedia.org/	Кластер
15	20-25.12 2021	Жыйынтыктоо	2		
		БАРДЫГЫ	**30**		

Студенттердин өз алдынча иштеринин графиги

№	Жума Айлары	-	-	-	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Баллд суммас ы
			Сентябрь				октябрь						Ноябрь					
1	Кезектеги көзөмөл		25.09-				10.10 – 2021-ж						26.11-2021-ж					40 б
2	СӨИ тапшыруу мөөнөтү		16.-30.10				01-25.10. 2021-ж.						25.10-25.11. 2021-ж.					
№	Жума Айлары	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Баллдсу ммасы
			декабрь															
1	Кезектеги көзөмөл		13.12.-2021-ж.															40 балл
2	СӨИ тапшыруу мөөнөтү		21.11-25.12. 2021-ж															

*СӨИ – студенттин өз алдынча иши.

Кошумча түшүнүк: Кезектеги жана жыйынтыктоочу көзөмөлдү өткөрүүнүн графиги Окуу бөлүмү тарабынан бекитилет.

. **Календардык-тематикалык план (темалардын жумага саат менен көрсөтүлүшү)**

4-семестр

№	Датасы	Темасы	Саат саны	Адабияттар	Модуль боюнча суроолор
1	07..02-12.01.22	Кеп маданияты. КРнын бюджет системасы. С.Эралиевдин лирикалары	2	**Адабияттар:** Алиясова Г.Д., Адылова Б.К. «Кыргыз тили. Тексттер жана тапшырмалар», Б.,2016., “Иш кагазд.мамл.тилде жүргүзүү”/ https://www.bbc.com/ https://ky.m.wikipedia.org/	Бюджет сист. Кластер С.Эралиевдин ырларынан көркөм окуу
2	14.02-19.02	Стиль жана стилистика. Учурдагы региондорду өнүктүрүүдөгү экономиканын абалы . “Ак Мөөр” поэмасы	2		Кептин стилдери кластер Поэма боюнча презентация
3	21-26.02	Көркөм стиль. Базар жана бизнес Н.Байтемиров “Тарых эстелиги”	2		Баяндоонун түрлөрү. Чыгарма боюнча ЭБК
4	28-05-.03	Публицистикалык стиль Кыргызстандын экономикасы. Ж.Садыковдун чыгармачылыгы	2	“Иштиктүү баарлашуу” ОМК www.okuma.kg/	Кыргызстандын экономикасы кластер. “Манастын уулу Семетей”драмасы
5	07-12.03	Илимий стиль. Мен окуган окуу жайдагы окумуштуулар (экономистер)	2	Белгилүү экономисттердин иш тажрыйбалары менен таанышуу	Илимий стилде адистиги боюнча макала жазуу
6	14-19.03	Расмий иштиктүү стиль. Бизнестеги башкаруу. Т.Абдумомунов. “Абийир кечирбейт” драмасы	2	“Иштиктүү баарлашуу” ОМК., Жазуучунун китеби https://sputnik.kg/ https://ky.m.wikipedia.org/	Бизнести башкаруунун жолдору, драма боюнча ЭБК
7	21-26.03	Расмий иш кагаздары. Дүйнөлүк экономика	2	Тексттер жыйнагы	Дүйнөлүк экономика тууралуу ой толгоо
8	28-02.04	Расмий эмес иш кагаздары.Эркин соода. М.Байжиевдин чыгармачылыгы.	2	М. Байжиев. төрт адам. (драма) 80-110 бет https://www.youtube.com/watch?v=EhinRApdNbo;https://ky.m.wikipedia.org/wiki/	Эркин соода жүрг. аймактарды билүү
9	04-09.04	Кызматтык каттар.Улуттук валюта “Төрт адам” драма	2	“Иштиктүү баарлашуу” ОМК., https://www.youtube.com/watch?v=Bq7eqnA98ac	Улуттук валюта, слайд

10	11-16.04	Жеке иш кагаздарынын үлгүлөрү Финансы системасы. Т.Кожомбердиевдин “От өчпөгөн коломто”жыйнагы	2	Кырг. адабияты энциклоп. www.bizdin.kg. 112 бет https://youtu.be/s-DotvvWy7s https://youtu.be/EExSVODbGTc	Ыр боюнча ЭБК түзүү
11	18-23.04	Жеке иш кагаздары. Фирма жана ишкана. О.Султановдун “Чарчоонун жүзүнчү ыры” поэмасы	2	Үлгүлөр менен иштөө, www.bizdin.kg. О.Султанов “Чарчоонун жүзүнчү ыры ”132-136 бет https://youtu.be/7OPnitkhCq8;https://books.google.kg/books/about/	Ишке кирүүнүн, иш кагаздарынын талаптары, маалымдаректери
12	25.-29.04	Буйрутма иш кагаздары. Кесиптик лексика.Э.Ибраевдин лирикалары	2	Кырг. адабияты энциклоп. www.bizdin.kg. 96 бет https://youtu.be/w9r44IBAiRk; https://tyup.net/page/kyrgyz-sovet-enciclopedijasy	Глоссарий
13	02-07.05	Актынын түрлөрү. Экономикадагы тобокелдик. Ш.Дүйшеевдин ырлары.	2	Ш.Дүйшеевдин ырлары. https://books.google.kg/books/about/ https://youtu.be/WbDjcB5VIk8	Тобокелчиликтин оң жана терс жактары
14	09-14.05	Протокол. Базар экономикасы “Агындылар жыйнагы”	2	https://www.youtube.com/watch?v=hX4BSfTXdEo	Базар экономикасынын натыйжасында эмнеге жетүүгө болот?
15	16-21-05.	Жыйынтыктоо	2		
		БАРДЫГЫ	**30**		

Студенттердин өз алдынча иштеринин графиги

№	Жума Айлары	-	-	-	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Баллд суммасы
			Январь				февраль						март					
1	Кезектеги көзөмөл						12-14.02											40 б
2	СӨИ тапшыруу мөөнөтү		29.01- 2022 -ж				11-22.02						04-22.03					
№	Жума Айлары	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Баллдсуммасы
			апрель				май											
1	Кезектеги көзөмөл		20-26.04				25.04-13.05											40 балл
2	СӨИ тапшыруу мөөнөтү		02.04-23.04															

*СӨИ – студенттин өз алдынча иши.   *Кошумча түшүнүк:* Кезектеги жана жыйынтыктоочу көзөмөлдү өткөрүүнүн графиги Окуу бөлүмү тарабынан бекитилет.